

Reha Çamuroğlu

(Bu makale Kızıldeli Dergisi'nin ikinci sayısında da yayınlanmıştır.)

2001 yılının Mart ayına geldiğimiz bu günlerde, Türkiye’de, yaygın bir yön yitirme duygusu hissediyorum. Mustafa Kemal Atatürk’ün saptadığı “Muasır medeniyet seviyesine erişmenin” bizim için pek de kolay olmadığı görünmekte bu günlerde. Hala bu kadar krizler yaşadığımıza göre...Fakat özellikle bu noktada bir konunun altını çizmek istiyorum. Zannediyorum son 4-5 yıldır yaşadığımız olaylar, bizlere, çözümlerin demokrasi içinde aranmasının zorunluluğunu, otoriter yöntemlerin bazen onları destekleyenlerin de kafasında patlayabileceğini göstermiştir. Zannediyorum dedim, ama eğer göstermemişse umuyorum ki görmeyenler de kısa sürede bu durumu idrak ederler.

Bu ülkede ülke yönetiminde söz sahibi olanlar, yıllarca “Demokrasiyi Batı istediği için değil, biz layık olduğumuz için getirmemiz gerektiğini” söyleyip durdular. Yani kısacası biz layıktık. Ama bugün hem biz layık olduğumuz, hem de Batı istediği halde bu ülkede tüm kurum ve kurallarıyla çağdaş parlamenter bir demokrasi bulunduğunu söyleyebilmekten çok uzak bir noktadayız. Demokrasi, adı üzerinde yönetimde halkın ağırlığının artmasına işaret ediyor. Bu da ceberrut, baskıcı devlet geleneğini sürdürmek isteyenlerin ve bu gelenekten güç alanların varolan güçlerini yitirmeleri anlamına gelecek. Bu durumdan sadece siyasi partileri, siyasetin liderlerini, parlamentoda “yüksek maaş alan” milletvekillerini suçlayarak sıyırlamaz, içinde bulunduğumuz duruma bir açıklama getirmiş olmayız. Aksine parlamentoya yönelik eleştirilerimizde kantarın topuzunu kaçırdığımızda kendimizi demokratik bir hakkımızı kullanıyor zannederken, bir de bakarız, Türkiye’de hiç de az bulunmayan bir kanaatin esiri olmuşuz. Türkiyede halk arasında zaman zaman şu ya da bu etkiler ve bazen de bilinçli çabalarla, Türkiye’yi içinde bulunduğu krizlerden demokrasiyle çıkarmanın imkansızlığı şeklinde bir kanaat yayılmaktadır. Buna karşı uyanık olunması zorunluluğuna mutlaka dikkat çekilmelidir. Türkiye’nin bu gün içinde bulunduğu ve çok da parlak olmayan tabloyu sadece parlamento yaratmamıştır, devletin bir bütün olarak her kademesiyle bu durumda taşıdığı hisseyi yeniden gözden geçirmesinde büyük yarar olacaktır. Muasır medeniyet seviyesinin birinci kuralı, kendisini ulusun patronu gibi gören bir devlet anlayışının terkedilmesidir. Muasır medeniyetlerde devlet, yönetici değil, düzenleyicidir. Oysa patron devletler ulusun hayatını başından tırnağına kadar yönetmek istemek gibi tedavisi çok zor bir iptiladan muzdariptir. Böyle ülkelerde elbette devlet büyükleri hapsirince borsalar çöker, halkın cebindeki para o anda pul olur ve kimse yarınını göremeyecek bir hale getirilir. Ulus, yön duygusunu böyle yitirir. Tablo vahimdir ve bir kez daha tekrarlıyoruz ki çözüm demokraside aranmalıdır. Demokrasinin geliştirilmesinde.

Bu vahim tabloda ulusu oluşturan her unsur dikkatli olmak zorundadır. Aleviler, özellikle dikkatli olmak zorundadır. 1990 'ın başından bu yana Alevi etkinliklerinde ve kurumlarında yeralanlar gayet iyi bilirler ki çok zorlu bir sınav vermişlerdir ve çoğu zaman da toplum onların verdiği bu zorlu sınavın farkında bile olmamıştır. Aleviler etnik temelde bölünmek istenmelerine direnmiş, bu konuda direnirken üstelik ne İsa'ya ve ne de Musa'ya yaranabilmişlerdir. Bölücülük suçlamalarına ve "TC'nin uşağı" suçlamalarına aynı anda muhatap olmaları kaderin garip bir cilvesidir.

Daha sonra Aleviler, garip bir şekilde, "Laikliği koruma mücadelesinde daha aktif olmaya" çeşitli şekillerde çağrılmış, fakat hemen her seferinde Alevi kesimin doğal önderleri bu konuda kendilerinden nedense beklenen "aculluğu" göstermemiş, laikliği korumanın bir mezhep ya da yol meselesi olmadığını, bunun bütün Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının ortak meselesi olduğunu vurgulamışlar, kendi tarihlerinden gerekli dersleri çıkardıklarını ortaya koymuşlardır.

Yine son olarak, bazı Avrupa Birliği ülkelerinde ortaya atılan ve Alevileri bir azınlık gibi tanımlamaya kalkışan görüşlere ilk önemli tepkiyi Aleviler vermiş, kendilerini bu ülkenin bir azınlığı gibi görmediklerini, Türkiye'de sadece Lozan Antlaşması'yla tanınan azınlıklar bulunduğunu, bundan başka bir azınlık bulunmadığını dile getirmiş, tarihe not düşmüşlerdir.

Peki şimdi ne olmaktadır? Ne olmaktadır? Ne olmaktadır ki Alevilerden bahsedilirken yeniden akortsuz sesler çıkmaktadır? Haydi diyelim ki bu Alevilerin eski hastalığıdır! Her olayda kendilerine karşı bir tutum ararlar!!! Yani ortada ne ateş ve ne de duman vardır, sadece Aleviler öyle zannetmektedir! Kimsenin Alevilere karşı kuşkucu ya da bu kuşkudan beslenen düşmanca tavırları yoktur!!!

Peki öyleyse, Aleviler, bir kez daha kötü bir düş görmektedir! Yani en yetkili ağızların yada öyle olması beklenen ağızların Alevilerden bahsederken, durduk yerde işe cemevlerini karıştırmaları, Alevilerin adını terör olaylarıyla birlikte anmaları, talihsiz bir dil sürçmesidir! Gazetecilerin, mesleklerinin bir gereği olarak iyi koku alan gazetecilerin, Alevilerin önde gelen kişilerine şiddet ve Alevilerin şiddete bakışı üzerine sorular sormaları tuhaf bir koku aldıklarını göstermektedir. Bu kokuyu kim yaymaktadır?

Aleviler mi? Şiddet yanlısı islamcı grupların camileri kullanmasından, camiler, bu grupların varlığından, sünniler sorumlu tutulabilir mi? Bu ülkede yasadışılığa karşı alınacak önlemler ve bunları alması gereken kurumlar bellidir. Emin olmak isteriz ki görevlerini de yapıyorlardır. Öyle ise düşümüzden uyanalım ve hayra yoralım! Diyelimki bir karabasan gördük , aslında bu ülkede

kimse sayıları milyonlarla ifade edilen Alevilerin adlarını böyle tuhaf yerlerde anmamış, ortaya böyle kötü kokular saçmamıştır. Sadece bir karabasandı ve şimdi geçmiştir!

Burada Alevilere düşen görevler de vardır. Alevi toplumsal hareketliliği kalıcı kurumlarını yaratamamış, yarattığı kurumlara sahip çıkamamış, kendi içinde sürekli bölünme ve parçalanma üretmiş, “yol bir süre binbir” düsturunu geniş gönüllülükle koruyamamış, varolan az sayıda kurum ve yetişmiş az sayıda önder kişilik, sürekli birbirine karşı konumlanmış, pire için yorganlar yakılmıştır. Seneler önce geniş bir tartışmada “Bunca bina yapmak işine gireceğimiz yerde düşünce kurumları oluşturalım, topluma kendimizi daha kapsamlı anlatmanın araçlarını oluşturalım” dediğimi hatırlıyorum. Geçmiş olsun! Ama şimdi, şimdi artık bunca binamız varken bunlar için kafa yoralım. Gücümüzü bu alanda yoğunlaştıralım.

Son olarak, Alevilere düşen en önemli görev şiddetin her türünden uzak olduklarını açıkça birkez daha ortaya koymaktır. Aleviler mazlum olabilirler. Mazlumiyetten kurtulmanın birçok barışçı ve demokratik yolu elbette vardır. Yoksa bu yaratılmalıdır. Demokrasiyi de bunun için istemiyor muyuz? Ama Alevilerin olmaması gereken şey zalimlik. Zalim olmadan mazlum olmaktan kurtulmak, tek yol budur.